Lausunto
VATT/113/07.01/2016

4.5.2016

Eduskunnan tarkastusvaliokunta

trv@eduskunta.fi

K10/2016 vp Hallituksen vuosikertomus 2015

Lausunnossa on pyydetty arvioimaan, miten hallituksen vuosikertomus on sisällöltään kehittynyt edelliseen vuoteen verrattuna ja miten asiantuntijan näkemyksen mukaan eduskunnan & tarkastusvaliokunnan esittämät uudistusehdotukset on otettu huomioon.

Hallituksen vuosikertomus ei ole vielä merkittävästi kehittynyt aiemmasta. Näin siitä huolimatta, että toukokuussa 2015 aloittaneen pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelma on aiempia strategisempi ja mahdollistaisi myös vuosikertomuksen painottamisen keskeisimpiin politiikan strategisiin tavoitteisiin ja niissä edistymisiin tai viivästyksiin.

Vuoden 2015 kertomuksessa on hyvää se, että "Muuttoliike ja maahanmuuton hallinta" on nostettu käsiteltäväksi omana lukunaan, koska hallinnan haasteet leimasivat merkittävästi hallituksen toimintaa syyskaudella. Myönteistä on myös EU-politiikan avaintavoitteiden toteutumisen esiin nostaminen, joskin vaikuttavuuden arviointi on yhtä niukkaa kuin muunkin harjoitetun politiikan osalta. Yksittäisenä positiivisena havaintona voi lisäksi panna merkille, että sekä vuoden 2014 että 2015 vuosikertomuksissa verotukien vaikutusten analysoinnissa on pyritty tukeutumaan tai tuomaan esiin tutkimustietoa (ss. 68 - 70 vuosikertomuksessa 2015 ja ss. 63 - 65 vuosikertomuksessa 2014). Tämäntyyppisen tutkimustiedon hyödyntämisen päätöksenteon valmistelussa ja arvioinnissa soisi yleistyvän, myös hallituksen vuosikertomuksen raportoinnissa.

Yllämainituista myönteisistä kehitysaskelista huolimatta, vuosikertomuksessa on edelleen paljon parannettavaa. Tältä osin VATT:n aiemmat tarkastusvaliokunnan kuulemistilaisuudessa 8.10.2015 esittämät suositukset ovat edelleen voimassa.

VALTION TALOUDELLINEN TUTKIMUSKESKUS VATT
VATT INSTITUTE FOR ECONOMIC RESEARCH
PL/PO BOX 1279 (Arkadiankatu 7), FI-00101 Helsinki, FINLAND
PUH./TEL. +358 295 519 400 www.vatt.fi

Etenkään hallituksen kärkihankkeiden raportointi ei vastaa odotuksiin kärkihankkeiden vaikuttavuuden arvioimisesta. Mikäli toimenpiteitä ei ole käynnistetty tai niiden merkitys on ollut vähäinen, hankkeiden luetteloinnin on tarpeetonta.

Valtioneuvosto on nimittänyt keväällä 2016 uuden instituution, lainsäädännön arviointineuvoston. Olisi ehkä hyvä pohtia, voisiko arviointineuvoston työ tuottaa sellaista materiaalia, jota voisi hallituksen vuosikertomuksessa hyödyntää vaikuttavuuden arvioinnin osalta.

Valtion taloudellinen tutkimuskeskus VATT

Anni Huhtala
ylijohtaja